

Pædagogisk tilsynsrapport

Børnehuset: Stengården

Tilsynsbesøg: 7.9.23

Præsentationsmøde: 13.9.23

Dialogmøde: 20.9.23

Indhold

Det pædagogiske tilsyn.....	3
Fakta	4
Tilsynets vurdering og anbefaling	4
”Sammen i børnehøjde - kvalitet i dagtilbud”	5
Udvikling	5
Leg	6
Tryghed.....	7
Nærvær	7
Faglige fokusområder, refleksioner og evalueringskultur	8
Anbefalinger fra sidste tilsyn, samt andre indsatsområder	8
Evalueringskultur	8
Børneperspektiv.....	9
Forældreperspektiv.....	10
Observations-tema valgt af forældreråd	10
Dialogmøde	10
Anerkendelser	10
Anbefalinger.....	11

Det pædagogiske tilsyn

Det pædagogiske tilsyn skal bidrage til, at Egedal Kommunes daginstitutioner har en høj kvalitet, som kan sikre alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- Kontrollere at daginstitutionerne lever op til [Dagtilbudsloven](#) og [Egedal Kommunes vision på dagtilbudsområdet "Sammen - i børnehøjde - Kvalitet i dagtilbud"](#) med fire målsætninger.
- Kvalitetssikre den pædagogiske praksis.
- Understøtte udviklingen for den pædagogiske kvalitet i det enkelte tilbud.

Rammen for pædagogisk tilsyn kan findes [her på kommunens hjemmeside](#).

Egedal Kommune lægger vægt på, at tilsynet både har et uvildigt kontrol-aspekt samt et udviklingsfokus, hvor leder og medarbejdere aktivt inddrages. Tilsynet er kendetegnet ved systematik, gennemsigtighed og dialog samt et aktivt forældreperspektiv.

I tilsynsrammen er det besluttet at bruge observationsmetoden KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner til at observere læringsmiljøerne i praksis suppleret af andre relevante data.

Tilsynet består således af:

- **Observationer** af den daglig praksis i daginstitutionen. Observationerne til rapporten foretages af pædagogisk konsulent. Institutionens daglige leder og 1-2 medarbejdere observerer i samme uge som konsulenten. Disse observationer anvendes som bidrag til dialogen om observationerne.
- **Data:** Personalesammensætning og -omsætning, personalefravær, sidste tilsyns anbefalinger samt sprogvurderinger og trivselsvurderinger af børnene. Derudover efterspørges eksempler på evalueringskultur og arbejdet med børneperspektiver.
- **Præsentationsmøde**, hvor pædagogisk konsulent, leder og medarbejdere drøfter observationer og data med hinanden.
- **Dialogmøde**, hvor tematikker og udviklingspunkter for kvaliteten af det pædagogiske miljø drøftes. Deltagerne er områdeleder, daglig leder, medarbejderrepræsentanter samt pædagogisk konsulent. Derudover indhentes et forældreperspektiv ved at bestyrelsesrepræsentant deltager i den sidste halve time.
- **Tilsynsrapport** med opsamling, konklusioner, vurdering og anbefalinger til udvikling af det pædagogiske miljø i daginstitutionen.

På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder daginstitutionen en handleplan, hvor det fremgår hvordan institutionen vil arbejde videre med de udviklingsområder og anbefalinger, som tilsynet har givet anledning til. Handleplanerne evalueres ved næste tilsyn og - ved behov - mellem daginstitution og konsulent.

Fakta

Om daginstitutionen

Børnehusets navn: Stengården

Område Stenløse

Antal børn, samt fordeling i grupper: Sommerfuglene 24, Brumbasserne, 14, Larverne 12

Antal medarbejdere, fordeling på faggrupper: pædagoger 5, pædagogmedhjælper 3, pædagogisk assistent 1

Om tilsynet

Tilsynet er gennemført af Pædagogisk konsulent Trine Enemark

Deltagere fra institutionen:

Daglig leder Camilla Skov

Pædagoger Mette Holm Christensen og Mette Lindgren

Områdeleder Julie Gregaard

Derudover har følgende deltaget i dialogmødet

Forældrebestyrelses-repræsentant: ingen

Tilsynets vurdering og anbefaling

Tilsynet giver anledning til følgende vurdering og anbefaling.

Tilsynets samlede vurdering og anbefaling

Kvalitet		Vurdering		Anbefaling	
Særlig god kvalitet		Ingen bekymring		Vedligeholde indsatser	
God kvalitet	x	Ingen bekymring	x	Videreudvikle indsatser	x
Mindre god kvalitet		Bekymring		Justering af praksis	
Utilstrækkelig kvalitet		Alvorlig bekymring		Ændring af praksis	

På de følgende sider i rapporten bliver tilsynets tematikker, vurderinger og anbefalinger beskrevet og uddybet med udgangspunkt i Egedals vision på dagtilbudsområdet, *"Sammen – i børnehøjde. Kvalitet i dagtilbud"*.

"Sammen i børnehøjde - kvalitet i dagtilbud".

Udvikling

"Alle børn får optimale muligheder for læring, trivsel, udvikling og dannelse – uanset social baggrund og forudsætninger".

I Egedal kommune trivselsvurderes alle børn i dagtilbud to gange årligt. Dette gøres med vurderingsredskabet TOPI. TOPI står for tidlig opsporing og indsats. Dette gøres for hurtigt at kunne sætte ind, hvis et barn udviser tegn på mistrivsel. I forårsperioden 2023 viser data, at en lidt højere andel af børnene end gennemsnittet i Egedal kommune er vurderet til at være i trivsel (82,6 % mod 79,6 %), og at lidt færre end gennemsnittet vækker særlig opmærksomhed eller bekymring.

Med TOPI vurderes og inddeles børn i hhv. grøn, gul eller rød trivselsposition. Grøn henviser til børn i trivsel, gul til børn hvis trivsel giver anledning til bekymring mens rød henviser til børn, hvis trivsel giver anledning til stærk bekymring.

I Børnehuset Stengården er 95.6 % af alle børn TOPI vurderet i foråret 2023.

Nedenfor ses hvordan TOPI-vurderingerne, registreret i løbet af forårsperioden 2023, fordeler sig:

I Børnehuset Stengården vurderes 77,4 % i grøn, 17 % i gul og 5,7 % i rød. Der laves ressourcevurderinger, som er en grundigere vurdering af hvor barnet har sine ressourcer, på alle børn en gang årligt, og altid på de børn der efter en TOPI lander i rødt. Ved brug for særlige indsatser omkring børn, udarbejdes individuelle handleplaner, som løbende evalueres og justeres.

I Egedal Kommune skal *alle* børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. sprogvurderes. Sprog er i visionen *Sammen om børnene* et strategisk indsatsområde. Der er i Stengården flere børn med andet modersmål end dansk, der er derfor et stort fokus på sprogarbejdet. Data viser, at alle børn undtaget et er sprogvurderet rettidigt i institutionen.

Sproget er et af de vigtigste kommunikationsredskaber mellem mennesker. Sproget hjælper barnet til at forstå verden – og til at sætte ord på ting, oplevelser og følelser. Sproget er en vigtig del af fundamentet for at kunne lære noget nyt. Den tidlige sprogudvikling har stor betydning for den senere sprog- og læseindlæring. Det er derfor vigtigt, at både forældre og pædagoger er opmærksomme på det enkelte barns sproglige udvikling.

Der ses i Stengården fine eksempler på de voksnes sensitivitet i forhold til børnene, hvor både sprog og krop og smil bruges. Der ses også eksempler på voksne hvor brugen af sproget er begrænset og hvor der ikke bruges ansigtsmimik eller smil. Der ses fine eksempler på at medarbejderne trøster og gør børnene trygge, både ved italesættelse af barnets følelser og ved fysisk berøring.

Der ses også et barn der "tuller" alene rundt på legepladsen al den tid observationen pågår, uden nogen kontakt til de andre børn og voksne. Der er ingen voksne der ser barnet eller tager kontakt for at inddrage barnet i fællesskabet.

Der har mellem præsentationsmøde og dialogmøde været øget fokus på dette og medarbejderrepræsentanten fortæller, at der allerede er sket en positiv forandring i de voksnes relationen til barnet.

Leg

”Leg, læring og dannelse er væsentlige elementer i de pædagogiske læringsmiljøer”.

Leg har stor betydning for børns udvikling. Det er gennem samspejlet med andre børn og med voksne, børn lærer at lege. Det er derfor vigtigt at de voksne omkring børnene engagerer sig i deres leg. Det øger børnenes engagement i legen og er en måde at signalere overfor børnene at legen er vigtig.

Der observeres i Børnehuset Stengården flere vokseninitierede lege, med fin voksen rammesætning og deltagelse. I legen ses flere af de voksne engagerede og deltagende i børnehøjde, hvor legen udbygges og udvides. Der observeres også voksne som ”kigger på” at børnene leger uden selv at deltage aktivt.

Det kan være svært at skelne mellem leg og aktiviteter. I KIDS, som benyttes i Egedal kommune, og er et forskningsbaseret redskab til udvikling og evaluering af den pædagogiske kvalitet i daginstitutioner, dækker vokseninitierede aktiviteter over pædagogisk tilrettelagte aktiviteter hvor en eller flere voksne sætter sig noget for med en gruppe børn, f.eks. samlings, værkstedsaktiviteter, læsesituationer og meget andet.

På observationsdagen ses få men gode aktiviteter i løbet af formiddagen. I aktiviteterne er de voksne til stede og har øje for børneperspektivet og børnenes ideer inddrages og understøttes.

Børnehuset Stengården er en lille institution og der er begrænset plads. Det ses at der er blevet arbejdet med de fysiske læringsrum. Der er gjort gode forsøg på tematisering og intensionen er tydelig.

Institutionen opleves indrettet primært til aktiv leg og legen opleves ikke rigtigt i ro. Der er mange døre og gangarealer og dermed mange forstyrrelser af legen. Der observeres få steder, der lægger op til rolig/stille leg. Der ses bøger, men der mangler stille steder hvor det er tydeligt at her er ro og her lægges op til læsning. Der er på en af stuerne en madras, her lægges dog op til både stille og aktiv leg. Det er ikke tydeligt hvad man må foretage sig her og hvornår.

Der observeres ingen højtlesning og kun en enkelt gang nogen der synger med børnene.

Legepladsen opleves ligeledes primært at opfordre til aktiv leg. Der er en stor sandkassen på børnehavens legeplads, der dog ikke ligger i ro, men lige ved udgangen fra huset, hvor der er rigtig meget trafik ud og ind. Det anbefales at gøre sandkassen klar med ting der inspirerer til leg, f.eks. gamle gryder, pletter og pander. Herudover kunne et par koste og trillebøje inspirere til anden leg i om omkring sandkassen.

Der observeres ingen børn der bruger legehuse, det anbefales at gøre legehuse klar til leg med tæpper, bøger, dukker osv.

Der er et godt og stort overdækket område, der med fordel kunne bruges til stille aktiviteter, male, tegne, Lego mv.

På legepladsen er der et stort rummeligt hus, der desværre var låst af og bar præg af opbevaring når man kiggede ind ad vinduerne. Dette hus kan med fordel åbnes op så børnene har adgang til det. Huset kan være et ekstra læringsrum på legepladsen, som f.eks. kan bruges til den stille leg når børnene er ude.

Tryghed

”Alle børn oplever demokrati i trygge fællesskaber med plads til barndommens egen værdi, og hvor børnenes perspektiver inddrages”.

Den styrkede pædagogiske læreplan fremhæver at pædagogisk praksis skal undersøge børns perspektiver og inddrage dem i det pædagogiske læringsmiljø – her måltidet. Måltidet kan og bør blive en arena for børnenes egne perspektiver på, hvad de har lyst til, samt danne baggrund for fælles drøftelser af mad, konsistenser, smage, erfaringer og oplevelser med mad.

Det ses i mange sammenhænge at der i børnehuset Stengården er arbejdet med børnenes medbestemmelse og der observeres flere gode eksempler herpå. Der observeres dog variation fra stue til stue og fra medarbejder til medarbejder. Særligt under afviklingen af måltidet ses variationer fra stue til stue og fra medarbejder til medarbejder.

Når de pædagogiske rutiner er organiserede og tilrettelagt på en måde, så der arbejdes målrettet med at inddrage børnene og skabe rammer for at børnene kan deltage aktivt, samt påvirke fællesskabet meningsfuldt, kan måltidet som læringsmiljø fungere som platform for børns lærings – og erfaringsdannelse.

Når børnene inddrages i de pædagogiske rutiner og praktiske opgaver, som f.eks. at dække bord til alle kammeraterne, har det potentielt positive betydninger for børnene. Børns aktive deltagelse i praktiske opgaver som er til glæde for alle, kan understøtte og udvikle deres sociale kompetencer.

Der opleves i børnehuset Stengården meget forskellige tilgange til måltidet og afviklingen af dette. Der observeres stor variation i tilgangen til måltidet fra stue til stue, men også fra bord til bord på den enkelte stue. Der ses få eksempler på at børnene selv øser og hælder op, og mange eksempler på at det er de voksne der både øser mad og drikke op.

Der observeres enkelte rigtig fine eksempler på dialoger med børnene over maden, der opleves dog også her stor variation, og der observeres flere steder hvor der er begrænset dialog mellem børnene og de voksne.

Et enkelt sted observeres voksen ”snak” ind over hovedet på børnene.

Der er blevet spist frokost, og mange børn er færdige med at spise. Der er flere børn der bliver bedt om at blive siddende til de andre børn, også er færdige med at spise, også efter at børnene ved det andet bord er begyndt at rejse sig, dette fører til en del uro og den voksne som siger. ”sid stille du skal lige vente lidt.

Nærvær

”Vi har nærværende, tydelige og anerkendende voksne, der tager ansvar for at skabe positive relationer”.

Der opleves generelt en god og rar stemning i Stengården, og der observeres masser af fysisk kontakt, børn der trøstes (ofte mave mod mave), og børn der sidder på skødet når de har behov for det.

Der ses og høres meget lidt skæld ud og meget få irettesættelser i Stengården.

Der opleves eksempler på medarbejdere der bruger deres sprog til at understøtte barnets følelser, og som bruger krop og mimik i samspillet med børnene. Der er dog stor variation og der observeres også flere eksempler på voksne der mangler mimik og sproglig sensitivitet.

Der er et barn under indkøring i vuggestuen. En medarbejder er på stuen med det nye barn og et barn mere. Der er åben dør ud til legepladsen hvor resten af gruppen af børn og voksne leger. Da det andet barn på stuen

falder og græder, kommer der hurtigt en voksen ind fra legepladsen og trøster ham. Da han er faldet til ro igen, går hun ud igen og han tuller rundt alene, bliver ked af det igen og den voksne forsøger at være der for begge børn.

De voksne på vuggestuens legeplads møder børnene med smil. De er nærværende og er hvert deres sted i samspil med børnene. Et barn vil gerne bygge sandkager og den voksne følger med, et barn mere inviteres ind i legen.

Da gyngen tages ned, reagerer et barn med gråd og frustration, dette håndteres stille og roligt og barnet accepterer hurtigt at nu er de sådan det er og går med i sandkassen.

I Egedal Kommune er ICDP (International Child Development Program) et indsatsområde som bidrag til at øge kvaliteten i samspillet mellem medarbejdere og børn. ICDP har 8 samspilstemaer med overskriften Den følelsesmæssige dialog, Den meningsskabende dialog og Den guidende dialog.

Der bruges ICDP i Stengården, og der fortælles om hvordan de i Stengården også har haft brugt IDCP til at kvalificere en ny medhjælper, en mentor ordning, hvor en medarbejder med ICDP 2 understøttede den nye medhjælperes læring og udvikling i forhold til det relationelle arbejde med børnene.

ICDP bruges også når der tales om børn, f.eks. bruges ICDP-solen når der er et barn der ikke rigtigt trives.

Faglige fokusområder, refleksioner og evalueringskultur

Anbefalinger fra sidste tilsyn, samt andre indsatsområder

Tilsynet i (dato) pegede på:

Tilsyn 2021 (juni):

Observationsbesøg og dialogmøde gav anledning til følgende opmærksomheds- og udviklingspunkter:

- Fortsat fokus på medinddragelse og involvering af børnene og deres perspektiver, i planlægning af hverdagen og i tilrettelæggelsen af de pædagogiske læringsmiljøer. Eksempelvis gennem børneinter-views, filmklip med fokus på børnenes optaget heder, mm.
- Fokus på arbejdet med systematisk evaluering af pædagogiske tiltag i hverdagen. Eksempelvis gennem brug af Egedals Skema til Handling – både ifm. større projekter og ved tilrettelæggelse af dagligdagens rutiner. Dette kan også understøtte ovenstående vedr. øget medinddragelse.
- Fokus på arbejdet med kollegial feedback og kollegial vejledning – særligt i forbindelse med nye medarbejdere og vikarer – for fortsat at sikre at alle børn føler sig set, hørt og forstået. Det anbefales at den skriftlige læreplan genbesøges, for at sikre fælles forståelse – også for nye medarbejdere.
- Øget opmærksomhed på at inddrage værktøjer fra ICDP i hverdagen.

Der har siden sidste tilsyn i 2021 været arbejdet med forældresamarbejdet.

Der er i særdeleshed arbejdet meget med hvordan de lidt mere tilbageholdende forældre inddrages, der er arbejdet med forældrefællesskabet, og dette har bl.a. ført til et meget fint fremmøde til årets sommerfest.

Leder og medarbejderrepræsentanter fortæller under tilsynsdialogen at der generelt opleves et godt og konstruktivt samarbejde med forældregruppen.

Der er ligeledes arbejdet bevidst med børneperspektiv, medinddragelse og medbestemmelse. Se afsnit om børneperspektiv.

Evalueringskultur

I Stengården har de løbende justeringer af deres rutiner og aktiviteter, hvor der tages højde for børnegruppens dynamik og behov. Der hentes inspiration i EVAs redskaber til selvevaluering. Når der opleves et behov for justering, aftales der en prøvehandling. Der er under prøvehandlingen løbende en dialog om hvordan de nye tiltag fungerer og evt. nye tiltag og justeringer af praksis aftales og igangsættes.

Når der evalueres på forløb, tager evalueringen udgangspunkt i hvad der var godt for børnene. Evalueringen følger børnenes spor. Hvad oplevede børnene og hvad lærte børnene?

Der samles mapper med evaluering og dokumentation, som man kan søge inspiration i ved planlægning af kommende aktiviteter og forløb.

Ved større forandringer af praksis hvor der er behov for pædagogiske overvejelser og refleksioner bruges Egedals skema til handling.

Der er i børnehuset en struktur som løbende giver mulighed for afholdelse af stuemøder, ligesom pædagogerne har forberedelsestid, som bl.a. bruges til at få sparring og nye øjne på praksis.

Der er i øjeblikket gang i en proces, hvor målet er at få aktiveret de pædagogiske ressourcer og viden for at understøtte udviklingen af pædagogikken i huset. Ressourcepersonerne i Stengården er f.eks. de faglige fyrtårne og de medarbejdere som har ICDP 2 modulet. Det er aftalt, at de medarbejdere der har været en del af tilsynet, skal være med til at identificere udviklingsområder med udgangspunkt i opmærksomhederne fra tilsynets observationer.

Børneperspektiv

Institutionens arbejde med børneperspektiver og/eller eksempel på konsulentens observationer eller dialog med børn:

Det er tydeligt at se når man bevæger sig rundt i børnehuset Stengården at der er arbejdet med børneperspektivet og børnenes medbestemmelse.

Der har i børnehuset Stengården, gennem de seneste år, været arbejdet med at inddrage specialpædagogiske redskaber til at skabe en genkendelig og tryk struktur for børnegruppen. Den genkendelige struktur har skabt gode og trygge rammer, der giver deltagelsesmuligheder for alle børn.

Arbejdet med børneperspektiv – og medinddragelse har til en start haft sit udspring i gruppen med de ældste børn, hvor der har været nysgerrighed på hvad der mon sker når der løsnes op for den voksenstyrende struktur, hvor de voksne bestemmer hvilke aktiviteter børnene skal deltage i, hvor de skal sidde ved måltidet osv.

Til en start fik børnene lov til selv, inden for en fastsat ramme, at bestemme hvor de ville sidde til frokosten. Dette gav dem mulighed for at spise sammen med en kammerat de har haft en god leg med om formiddagen. Medarbejderne har kun haft positive oplevelser og har bredt børnenes medinddragelse – og bestemmelse ud til andre rutinesituationer i løbet af dagen. Børnene vælger f.eks. selv aktivitet når de er i hallen. Eftermiddagsmaden foregår nu som café, så børnene selv har indflydelse på hvornår deres leg skal sættes på pause.

Inden der gives slip og børnene selv får lov at bestemme, ligger der en forudgående drøftelse og refleksion over hvordan rammen skal være, der er således ikke frit valg på alle hylder, men f.eks. seks lege at vælge mellem.

Det er blevet en så naturlig del af praksis at det altid overvejes om børnene skal inddrages når der skal tages nye beslutninger, f.eks. når der skal gøres plads til et nyt barn i garderoben og der skal flyttes rundt på pladserne, spørges børnene om der er nogen der har lyst til at flytte.

Det opleves at når børnenes medbestemmelse øges, har det en positiv indflydelse på børnefællesskabet. Der opstår en anden rummelighed overfor hinanden.

Da jeg som tilsynskonsulent kommer til børnehuset Stengården, får jeg en meget fin rundvisning af to skønne, meget glade børn.

Inden det ene barn er klar til at vise mig rundt, skal han lige være færdig med en "planche" med nogle sommerfugle han har klippet ud. Han bliver spurgt hvor han gerne vil have den hængende, han peger på et sted på vægen, hvor han gerne vil have den hængende. Her spørger den voksne? Så hænger vi den op her når du kommer tilbage. Da jeg kommer tilbage på stuen senere på formiddagen, hænger den præcis der hvor han ønskede det.

Det første jeg bliver vist på min rundvisning, er stedet hvor børnene selv tjekker ind og ud, når de kommer og går. Der er et billede af alle børn, som barnet selv flytter hen til "er kommet planchen" når de kommer og tager væk igen når de går hjem. De to rundvisere var synligt glade, det virkede til at fungerer rigtig godt, er i børnehøjde og giver samtidig børnene et blik på hvem af deres kammerater der er i børnehave.

I løbet af den meget fine rundvisning af to børn, der var tydeligt stolte af deres børnehave, spurgte jeg:

"Hvem bestemmer hvad i skal lave i børnehaven?" Det gør vi da selv blev der svaret med det samme.

Forældreperspektiv

Observations-tema valgt af forældreråd

Børnenes sprogbrug.

Der har været snak i forældregruppen omkring brug af bandeord. Der blev ikke observeret børn der benyttede sig af bandeord, eller ikke talte ordentligt til hinanden under observationsbesøget.

Dialogmøde

Forældrerepræsentanten var forhindret i at deltage i dialogmødet og derfor kom forældreperspektivet ikke til udtryk på dialogmøder.

Anerkendelser

Der opleves generelt en god stemning i Stengården og voksne der er engagerede i deres arbejde og i børnene. Det ses at der er arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer og der ses gode forsøg på tematiseringer, man kan tydeligt se intensionen.

Der observeres mange gode eksempler på inddragelse af børnene og på børneperspektiv og medbestemmelse. Der fortælleres til dialogmødet at arbejdet med børneperspektiv og medbestemmelse har

givet nogle gode forløb og oplevelser for både børn og voksne, og det er noget der ønskes at arbejde meget mere med.

De voksne observeres generelt anerkendende og nærværende i deres samspil med børnene.

Der er en god struktur på de voksnes fordeling og der arbejdes med børnene i små grupper over hele observationsperioden. De voksne er opmærksomme på hinanden og hjælper hinanden når der er behov for dette.

Anbefalinger

Børnehuset Stengården er godt på vej i forhold til indretning af læringsrum, der er forsøg på tematisering, man kan godt se intensionen. Det anbefales at være nysgerrige på hvilke temaer børnene er nysgerrige på og herefter udvælge temaer. Der ses f. eks ikke klæd ud tøj nogen steder. Der kan med fordel arbejdes endnu mere på at tydeliggøre læringsrummene så det bliver tydeligt for børnene hvad man må hvor.

Der ses mange flader, bagsider af reoler, og vægge der med fordel kan bruges som læringsrum, eller til at dokumentere aktuelle forløb. Dette som inspiration til dialoger med børnene og som noget der kan være med til at tydeliggøre læringsmiljøer og hvor man kan lege med hvad.

Det anbefales at der kigges på måltidet som pædagogisk aktivitet, og at der findes fælles retning for afvikling af måltidet, både i forhold til børnenes deltagelse og selvhjulpens hed og i forhold til de voksnes sproglige engagement i at skabe en god dialog med børnene under måltidet. Herunder kan der med fordel have en faglig dialog, om hvor længe det er rimeligt at børn skal kunne blive siddende og vente efter de har spist og hvorfor.

Det anbefales at der arbejdes med medarbejdernes sensitivitet, sproget kan udfoldes langt mere. Udvid dialogerne, vær bevidste om turtagninger i dialogerne, vær sprogligt nysgerrige, italesæt børnenes følelser, både når de er glade, kede af det og frustrerede.

Det anbefales at personalegruppen genbesøger ICDP's samspilstemaer indenfor den følelsesmæssige dialog, da der med fordel kan arbejdes med medarbejdernes mimik og brug af krop, smil og udtryk for begejstring.